

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quæcumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

I. Synodus A Celestino Summo Pontifice, Romæ Habita, occasione
chartarum Nestorii Constantinopoli missarum, Dionysio & Florentino coss.
anno Christi CCCCXXIX. post festa paschalia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

DISSERTATIO II. DE SYNODIS HABITIS IN CAUSA NESTORIANA,

a tempore, quo turbas Nestorius excitavit, ad id vsque, quo in Oasim deportatus periiit.

Multa Synodi in causa Nestorii.

ONGE plures, quam vulgo creditur, habitae sunt synodi Episcoporum in causa Nestorii, donec in Oasim deportatus est. Quindecim mihi videor, aut etiam sexdecim, posse demonstrare, quamvis consistant intra tempus titulo definitum. Coactae sunt enim Romae quatuor: totidem Alexandriae: Ephesiduae, oecumenica & schismatica: Constantinopoli quatuor: duae saltem ab Orientalibus, prior An-

thiochiae, ante pacem Ecclesiarum, cum bacchari pergerent in Cyrillum; & posterior Betxae, apud Acacium, cum iussu Imperatoris de pace delibarent: quamquam ex recentis nonnullae forsitan ordinatae fuerunt, atque etiam alias ob causas vocatae.

De singulis breviter non alia annotanda puto, quam quae aut aliorum diligentiam magnis operibus fatigaram fugerunt, aut contra historiarum veritatem, scriptoribus incautis exciderunt.

Quae de singulis notanda.

I. SYNODUS A CELESTINO SUMMO PONTIFICE, ROMAE HABITA,

occasione chartarum Nestorii Constantinopoli missarum,

Dionysio & Florentio cons. anno Christi CCCCXXIX. post festa paschalia.

Ubi mentio istius synodi alioquin obsecurae.

Epist. i. Cyrilli ad Nestorium.

OBSEURA est ista synodus, nec sit, opinor, vlla vsquam ipsius mentio, praeter quam in prima Cyrilli ad Nestorium epistola. Quid postremo faciam? tempus enim est loquendi, vel conferendi pariter cum veneratione tua, interrogante de chartulis quibusdam, quae nescio quomodo Romam perlatae sunt, reverendissimo ac religiosissimo Romanorum episcopo Celestino, cum omnibus, qui cum eo fuerunt, Episcopis venerandis, quia virum religionis tuae habeantur, incertum est: scribunt enim nobis vehementer offensi, &c.

Vera fuit synodus.

Congregatos fuisse in synodum venerandos istos Episcopos, & non fortuito quoddam caetera apud Celestinum extitisse, ostendunt quidem haec verba non obscure: Interrogante Romanorum episcopo Celestino, cum omnibus, qui cum eo fuerunt, Episcopis: sed ista manifeste probant: Scribunt enim nobis vehementer offensi. Indicant enim scriptum fuisse communiter ad Cyrillum ab Episcopis, qui cum Celestino tunc erant. Id vero quid est aliud,

quam datas esse synodicas literas: quandoquidem communes cum summo Pontifice literae, non nisi ab Episcopis legitime congregatis, mitti solitae sint.

Tempus synodi exinde constat, quod acceptis Roma literis Cyrillus Nestorio scripserit autumni tempore, ut sequenti capite planum fiet. Oportet igitur, Romae synodum contractam esse, aut incuntes aetate, aut cititer.

Non fuit ordinaria, cuiusmodi cogebatur ante quadragesimam & autumai tempore; neque tamen extraordinaria, id est, quae per tractatam vocatur: alioquin incognita non lateret, sed etiam aliqua ex Episcopis, qui tunc forte aderant Romae, vrbicoque clero: quales saepe habebantur, quoties negotium alicuius momenti occurreret.

In ea lectae sunt improbareque chartae illae Nestorii, quae Constantinopoli Romam allatae, occasionem synodo dederant. Continebant vero tres priores Nestorii sermones, ex quibus orti fuerant tanti motus in vrbe regia, quantos Socrates Cyrillulque describunt.

Quo tempore congregata.

Qualis fuerit;

Occasio synodi chartae Nestorii Romam missae, Lib. 7. Ep. ad Celestinum scriptarum.

A quo missa. Incertum quis chartas miserit ad sedem apostolicam: ipsi forte, potissimum, aut sedis apostolicae, aut Alexandrinae Ecclesiae, vel alius aliquis studio fidei succensus. Quid si Marius ipse Mercator Constantinopoli certe tunc temporis versabatur; tunc negotium Nestorio, Pelagianorum fautori qua ratione posset, exhibebat; tunc Nestorii sermones amabat Latinos facere, ut suae gentis hominibus heretici impietas innotesceret.

Missa sunt chartulae in Latinum sermonem versatae, alioqui non statim de ipsis iudicatum esset, ut postea non est, de aliis aliis per Antiochum virum illustrem, Nestorii amicum; propterea quod, ut caularum Celestinus, ex peccatum fuit, donec sermo in Latinum vertetur.

Ut res se habeat, certe potest non immerito dici haec prima Ecclesiae de Nestorio victoria; si quidem in ista synodo primum damnatus est, non quidem nominatim, quoniam certum non erat, aut saltem non perinde ac legitimi iudicii forma postulat, quem auctorem chartae haberent; sed generatim in suis dogmatibus, quae ut offensionem pepererant, eamque vehementem, ita vniuersi Patrum consensu damnata sunt.

Scriptum inde est Cyrillo Alexandrinae Ecclesiae Episcopo; sed non eo tantum sine, ut de auctore chartarum certi aliquid doceret; qui enim lateat auctor in tantis Ecclesiae motibus? Neque etiam, quod suspiciosus aliquis cogitaret, ut sciretur, an non ipse quoque Nestorio consentiret; si quidem integer fama, omnique erroris purus habebatur. Sed ut prima post Romanam sedis antistes iam inde excitaretur ad suas tempore partes agendas, quanquam ad tuendam fidem per se satis vigilanter, imo ad invidiam nimis diligentiae, incumberebat.

Perierunt literae, siue quae a Celestino, siue quae ab Episcopis, Cyrillo scriptae, si tamen geminae fuerint, & non potius vna, pro more sedis apostolicae, & majorum forte sedium, quarum praesules ut plurimum suum nomen inscribebant synodici quoties ex provinciali concilio darent: ex provinciali dico, secus enim accidebat, siue cum ex vniuersali totius suae diocesis scribebant, siue quo-

ties plures aderant: majorum Ecclesiarum antestites.

Hic curiosus aliquis interrogaverit, cur Alexandrino potius Cyrillo, qui procul Constantinopoli aberat, quam Antiocheno Joanni, qui vicinior literae sine Roma missa, Facilis arque expedita responsio est. Primo, suspectus videtur Joannes, ut qui ejusdem cum Nestorio, & Ecclesiae Antiochenae presbyter, & magistri Theodori discipulus fuisset. Deinde Joannis industria, navitasque in rebus agendis perfecta non erat, quippe qui alterum vix annum in episcopatu ageret. Postea sedes Antiochena tertia tantum erat post Romanam: Constantiopolitanae iam inde a pluribus annis concesserat: quod tamen Romani Pontificis approbare recularunt. Major autem sedes a minore iudicari non solet. At contra Cyrillus, siue suo privato, siue publico suae sedis studio, Nestorio favore credi non potuit, & ipsius solertiam animumque strenuum tot septemdecim episcopatus anni, iique difficiles ac negotiosi, probaverant.

Ut haec duae causae minus valerent, certe Alexandrinae sedis, ut res ipsa erat majorum sedium prima post Romanam, & velut prima a Romanis Pontificibus, Constantinopolitano concilio hac in parte adversantibus, habebatur, ita veteri more de tribus aliis iudicandi ius erat; eoque iure vtebatur, quoties sedis apostolicae non placeret iudicium sibi retinere. Unde factum, ut si quando causa huiusmodi esset exorta, Alexandrinus Episcopus a Romano partes suas agere iuberetur, geminaque potestate instructus, quippe ex Ecclesiae instituto primus sub summo Pontifice iudex, negotium perficeret.

Atque haec ratio explicandae potestatis, qua polerent Alexandrini Praesules, eo probabilior videtur, quod pugnantibus super ea re auctorum sententias in concordiam revocat: servat enim iura utriusque sedis, apostolicae & Alexandrinae; nec confugit ad Cyrilli admirabilem quandam delegationem, cuius signum exierit Phrygius seu pallium, mitraque ex urbe missa, quae vix Nicephorus Theodorisque Balsamon viris non incredibiliter credulis persuaserint.

II. SYNODUS, QUAE PRIMA ALEXANDRINA, SUB SANCTO CYRILLO PRAESULE, eodem anno, iisdemque coll. autumnii tempore.

Occasio synodi.

LITERAE summi Pontificis, & si quae aliae a synodo Romanae datae, Alexandriam venerunt, ineunte autumno. His acceptis Cyrillus primam epistolam misit Nestorio per Lamponem presbyterum & monachum, qui cum a Nestorio responsum retulisset, eius brevitatem supplevit alia mox confecta epistola, ingentes, ut loquitur Nicephorus, heresis eructans fluctus. Cyrillus epistolam dedit antirheticam mense Mechis, secundum Aegyptios, id est, ipso sine Januarii, vel Februarii initio. Quae fuisse Ambas ego Cyrilli epistolas, siue quam Lamponi ferendam dedit, siue qua Nestorio respondit, opi-

nor scriptas ex synodo, non illa quidem vniuersali, id est, totius diocesis Aegypti, sed particulari Alexandrina, seu prima solius provinciae; non tamen utramque datam ex eadem, sed ex sua singulas reot. Quare video mihi duas, ante vniuersalem Aegyptiacam, provinciales synodos advertisse, quam siue conjecturam, siue sententiam argumentis non improbabilibus confirmo.

Quo tempore vitasque literas scripsit Cyrillus, (scriptis vero primas autumno, alteras ante quadragesimam) eodem habebat synodum ordinariam, id est, quam Nicenus canon quotannis habendam praecipit: neque enim, ut erat disciplinae ecclesiasticae in paucis observans, neglexisse cre-

Lib 14. cap. 33.

Quae fuisse demonstratur.

Quo tempore primam Nestorio Cyrillus epistolam scripsit, habebat synodum ordinariam.